

Srbija je od turizma u 2010. godini ostvarila prihod od milion dolara, a Mađari, naši severni susedi, koji takođe nemaju more, ali ni planine, od turizma su zaradili deset puta više od nas, ostvarivši prihod od skoro deset milijardi dolara.

Slovenija i Hrvatska imaju neuporedivo razvijeniji turizam koji im donosi značajna sredstva tim zemljama. O turizmu u razvijenijim zemljama da se i ne govori. Političari vole da kažu da je Srbija zemlju poljoprivrede i turizma, i da je to naša „izvozna“ šansa. Iako nemamo Ministarstvo za turizam, očigledno je da pod hitno neophodno načiniti drastične promene u ovoj sferi privrede. Banjski turizam beleži lošije rezultate od očekivanog. Interesovanje za bolničke kapacitete, odnosno boravak u specijalizovanim zdravstveno-rehabilitacionim centrima je povećan, ali je popunjenost vanbolničkih kapaciteta u banjama Srbije vrlo loša i sada ne prelazi 30 odsto. Razlog je jednostavan - u banje se duže vreme nije ulagalo. Najava privatizacije 13 banja, za sada nije ni počela da se realizuje, uz konstataciju da država nema finansijskih sredstava za neka značajnija ulaganja u razvoj banjskog turizma. Da bi se bilo šta započelo, neophodno je rešiti pitanje vlasništva sa Fondom za penzijsko-invalidsko osiguranje. Ništa bolja situacija nije ni sa donošenjem zakona o banjama i zakona o koncesijama, što sve utiče na stagnaciju u banjskom turizmu Srbije.

Za dalji razvoj banjskog turizma u Srbiji neophodna je izgradnja wellness i spa centara, kao i mnogo bolja saradnja javnog i privatnog sektora. Novi sadržaji bi trebalo da budu namenjeni zdravim ljudima, sa naglaskom na prevenciju i pružanje ostalih turističko-ugostiteljskih usluga. O tome da mogućnost za saradnju između javnog i privatnog sektora postoji nema sumnje, ali su za sada takvi oblici saradnje retki. Istina, domiošljati privatnici sve se više povezuju sa zdravstvenim ustanovama nudeći svoji gostima i banjske tretmane. Za sada se, međutim, još uvek traže pogodni načini saradnje ova dva sektora koja bi mogla da donese i biljtitak svim učesnicima u ovom poslu, a turistima sadržajniji odmor i oporavak.

Trenutno su u banjama bolnice i rehabilitacioni centri nosioci turizma. Struktura i kvalitet smeštajnih kapaciteta je takav da je ugodnije i komfornije otići u bolnicu nego u većinu lokalnih hotela. Popunjenost kreveta u privatnom sektoru u većini banja je relativno niska. Nivo ugostiteljske i drugih usluga je takođe na nezadovoljavajućem nivou, kao i iskorišćenost lokalnih atrakcija. Takođe i svest o korišćenju proizvoda zdravstvenog, terepeutskog i wellness turizma. Kada se uz sve to doda da se vreme boravka u banjama sa nekadašnjih meseca dana drastično smanjuje, kao i činjenica da su posetoci banja uglavnom iz Srbije ili okolnih bivših jugoslovenskih država, onda je jasno da su promene u daljem razvoju banjskog turizma više nego neophodne.

Banje u Srbiji imaju veliki potencijal za razvoj novih velnes i spa programa, ali se još uvek sve to zadržava na pružanju tradicionalnih usluga. Značajne korake u razvoju velnes usluga učinjen je u Vrnjačkoj Banji, Banji Koviljači, Ribarskoj banji (uskoro se ovde završava imponantan novi velnes centar), Niškoj Banji, Banji Junaković (izgradnja velnes centra je u toku), Banji Kanjiža (trenutno se banja značajno obnavlja), što ohrabruje i uliva nadu u dalji napredak ovih ustanova. I dok se još uvek premišlja o daljim mogućim načinima razvoja banjskih i klimatskih mesta, primer Banje Gornja Trepča kod Čačka, koja je nedavno privatizovana, pokazuje da se uspšno može poslovati i samo sa klasičnim zdravstvenim uslugama. Za neko bolje vreme ostavljena su brojna zdanja koja su u periodu od devedesetih do danas služile kao stacionari za raseljena lica (Bukovička, Maraturška, Gamzigradska banja i druge). Njihovo postojeće stanje je takvo da one kao takve uopšte nisu atraktivne za kupovinu, pa je neophodno iznaći prava rešenja, kako ne bi dalje ružila izgled banja, s obzirom da se uglavnom nalaze na najboljim lokacijama.